

kommunal Sag. Nu vil jeg dog spørge ikke alene ethvert Medlem i denne Sal, men enhver, der har det mindste Begreb om, hvorledes Forholdene have udviklet sig: Kende vi her i Danmark, at Kirkevæsenet er gjort til en kommunal Sag? Nej, thi i Grundlovens § 3 staar der, at den understøttes af Staten. Det er altsaa den, der skal understøtte Kirken, og saa kan man med nogenlunde Logik slutte, at det ikke er Kommunen. Det har det heller ikke været før, men nu saa vi en Ordning, hvis denne Lov vedtages, hvorefter Frederiksberg Kommune tager hele Kirkevæsenet under sig og gør det til en kommunal Sag. Nu kan det være galt nok med Statskirken og med, at Staten blander sig i Kirkens Affærer. Det er en Ulykke for Kirken mere end for Staten, men det er dog ikke saa farligt for Borgerne og navnlig ikke for dem, der ikke bekende sig til den regerende Kirke, som det store Flertal betender sig til; dette Folk har jo ikke som andre Folk, hvor der er virkelig religiøst Liv, delt sig i Konfessioner, men paa Grund af den kirkelige og kristelige Bigegyldighed her gaa de 98 pCt. af Befolkningen til samme Trosbekendelse uden at tænke over det. Men altsaa, hvis man tænker sig, at den religiøse Interesse eller det religiøse Liv havde affødt den Tilstand, der ellers findes i civiliserede Lande, vilde den Tanke, at hele Kirkevæsenet skulde være en kommunal Sag, være en fuldkendt Umulighed. Jeg finder altsaa, at det er et stort Overgreb fra Frederiksberg Kommunalbestyrelses Side, naar den er gaaet ind paa dette, og fra Statens Side, hvis det ved Lov blev bestemt, at Frederiksberg skal tage hele Kirkevæsenet under sig paa den foreslaaede Maade. — Men det er ogsaa galt i Kjøbenhavn. Her har Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse paataget sig at give et direkte Bidrag af 50,000 Kroner aarligt til evige Tider til kirkelige Formaal, noget, som man ikke har kendt nogen Sinde før. Ganste vist har Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse i Ny og Næ støttet en Kirke; naar Privatmænd havde stiftet nogle Benge til Beje, saa er ogsaa Kommunen traadt til og har ligesom Staten hjulpet til, men det, at Kommunen paa sit Budget tager 50,000 Kr. aarligt direkte til kirkelige Formaal, have vi ikke kendt. Og det maa forbaus, naar man ellers hører, hvorledes Kjøbenhavns

Kommunalbestyrelse klager over ikke at have Penge, at have Underbalance, ikke at have Raad til noget, at den desuagtet her gaar hen og griber om sig og drager en Sag ind under Kommunens Budget, som ikke har noget dermed at gøre. Og saa gør man det under det mærkelige Ræsonnement, som de Herrer ville kunne se i Borgerrepræsentationens Forhandlinger, at man siger: ja hvad vi give ud til Præster, kunne vi spare paa Politibetjente; det kunne vi spare paa Udgifter til Sindsygeanstalter, til Fattigvæsenet og deslige. Jeg tror ikke, at den Slutning er sikker. Det kirkelige Livs Forhold til Sindsygeanstalterne specielt kan der være Tvivl om. Men i alt Fald, selv om det nu virkelig er saa, hvad jeg villig skal indrømme, at et kraftigt religiøst og kirkeligt Liv har en heldbringende Indvirkning paa Befolkningen i det hele, at altsaa virkelig Fattigvæsenet, Hospitaler og Fængsler ikke vilde saa saa stor Tilstrømning, som de ellers have, er det saa nok til at gøre Sagen til en Kommunesag? Er det ikke ogsaa af den største Betydning for Samfundet, at vi f. Eks. sidde her og give gode Lov, skal saa ogsaa Kommunens Budget maaske belemres med Udgifter til Rigsdagen? Eller til et godt Postvæsen, Telegrafvæsen, foredlende Fornøjelser og Nyheder for Befolkningen? Alt det er fortræffeligt til at have Moraliteten i Befolkningen, men kan det bevirke, at det bliver en kommunal Sag? Og saa kommer den anden Side af Sagen, nemlig det, der gaar med til den aarlige Beføstning, navnlig Lønninger til disse gejtlige, til ny Præster og Kirkebetjente, saa vidt jeg mindes over 50, naar man regner dem alle sammen med. Alt det skal staffles til Beje væsentlig ved tvungen Vigning efter Reglerne om Indkomstskatten i Kjøbenhavn, Formue- og Bejligheds skatten paa Frederiksberg. Hvad vil det sige? Det vil sige, at man vil afhjælpe denne Kirkenød, gøre denne Propaganda, som jeg har talt om, til syvende og sidst ved Hjælp af Kongens Foged og Udpantninger. Det er det, man skal hjælpe Propagandaen med, at staffe tvungen Udpantning af Statter; den, der ikke vil eller kan betale, faar Besøg af Kongens Foged. Og saa tror man, at derved staber man sand Kristendom. Sand Kristendom ved Hjælp af Kongens Foged!